

Svea Hovrätt
Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

Mål nr P 8335 -15, rotel 0602, Willy Höjer

Yttrande från styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, angående ansökan från Willy Höjer om att få tillskapa en ”ställplats” för drygt 20 husbilar, strax öster om vägen förbi Neptuni åkrar på norra Öland.

Ölands Naturskyddsförening verkar för, och bevakar, ett långsiktigt och hållbart utnyttjande av det öländska landskapets biologiska och kulturella värden. Detta, menar vi, måste innebära att dessa värden inte så allvarligt påverkas, reduceras eller förläckas, så att upplevelserna av dessa landskapets och turismens resursbaser omintetgörs. Givetvis finns dock i vissa lägen behov av kompromissgivande legitima ingrepp, som kan upplevas ha sådana egentligen önskade effekter.

Det aktuella ärendet, drygt 20 ställplatser för husbilar en bit öster om vägen vid Neptuni åkrar, har diskuterats och granskats inom styrelsen för Ölands Naturskyddsförening. Som representant för föreningen, samt givetvis naturen och naturupplevelser, vill vi framföra följande kommentarer och förslag.

Den ökande mängden husbilar uppfattas av många som ett problem (landskapsbild, nedskräpning, sanitet, el- och vattentillgång m.m.), när de blir många och på ”fel ställe”, då kan andra naturupplevelser förhindras. Detta menar även Ölands Naturskyddsförening. Å andra sidan tror vi att ganska många husbilsanvändare är människor som vill uppleva naturen mer avskilt än att bo på campingplatser. Det är alltså positivt att de, hoppas man, kommer för att uppleva Ölands natur. Man bör därför hitta former för att underlätta deras vistelse, men att denna ska ske på ett hållbart och ansvarsfullt sätt; mer på ”naturens villkor”.

Vi vill med skärpa framhålla att vid behandling av ansökan om såväl denna aktuella ställplats, om den realiserar, som alla kommande, bör tillåtligheten granskas betydligt hårdare med avseende på de naturgivna förutsättningarna (geologi, hydrologi, biologi) i området, samt nuvarande status pga människans påverkan, därmed områdets aktuella känslighet, inkl. närhet till skyddade arter och ekosystem m.m. Lokala myndigheter bör dessutom följa upp ärendet, d.v.s. respektive områdes utveckling och skötsel. Därför föreslår vi (punkterna nedan) ett antal saker som bör/kan från myndigheter/domstolen föreskrivas, i syfte att få en bra relation mellan önskemål att skapa och använda ställplatser för husbilar och myndigheters, föreningars och allmänhetens intresse av minimering av effekterna av dylika platser.

Ölands Naturskyddsförening finner att ärendet är av principiell natur, och har stor relevans för människors möjligheter till naturupplevelser på t ex Öland, eftersom ovan nämnda intressen kolliderar under en stor del av april-oktober, den period man söker upplevelser av naturens skönhet och rogivande innehåll. Vi har även noterat att kommunens politiker för tredje gången går emot sin egen expertkompetens, och vidare att vissa länsstyrelser/kommuner är mindre tillåtande än vad som kanske är fallet här.

Utifrån detta finner vi att det finns ett tilltagande behov av att Naturvårdsverket m fl tar fram rekommendationer, och möjligheter till reglering, av detta ”husbilsproblem”, det är en viktig del av fysisk planering av gränslandet mellan natur och det människan tar i anspråk; vägar, odlingsmark, hus och tomtmark m.m.

Ölands Naturskyddsförening känner en viss osäkerhet vad som sker om inget ordnas, då ökar sannolikt "fricampingen" längs vägen, om den inte kan styras till P-platsen söder om fyren, om nu det är tillåtet, eller ens önskvärt (där finns andra kända komplikationer). En viktig men osäker aspekt av problemet är hur mycket av arrangemang (vatten, avfall/-lopp, urhuggning, vägar m.m.) som krävs/görs, eller kanske inte behövs; här verkar "det planerade" skilja sig från det som husbilsägarnas organisation "kräver" (som ställer "högre" krav).

Härvidlag kan sägas att om man nu tillåter denna ställplats, eventuellt i reducerad form (se nedan), dvs tar värdefull mark i anspråk, så är det viktigt att den anläggs förståndigt, och sköts ordentligt, se nedan. Detta gäller vare sig området iordningställs enligt husbilsorganisationens "krav" eller i en "light"-version, annars förfelas det hela, och blir kontraproduktivt.

Det tilltänkta området (se dock punkt 1 nedan), där husbilarna är tänkta att stå, ligger någorlunda "skyddat", i huvudsak innanför låg trädvegetation drygt 300 m från stranden, och ca 150 m från väg 136. Platsen nås på en ca 180 m "diagonal" körväg genom öppen mark, alltså rätt så synligt från väg 136, vilket i sig kan störa genom att den vägen måste förstärkas.

Ölands Naturskyddsförening vill bidra till att finna lösningar där alla typer av "naturvänner" kan trivas. Sådant kompromissande förutsätter dock en viss (ökad) reglering av utformning och olika slag av "kringarrangemang". Därför, om ett tillskapande av ställplatserna ändå skall tillåtas, så föreslår Ölands Naturskyddsförening att som tvingande förutsättning föreskrivs:

1. Bara den norra delen/slingan tillåts, dvs kanske två tredjedelar av platserna, detta pga att den södra slingan ligger nära vattenrika marker och ett öppnare alvar-liknande landskap.
2. En noggrann planering så att de höga fordonen kommer att skymmas bakom träd, i gemensam diskussion markägare-kommun på plats.
3. Markägaren är ytterst restriktiv vad som får avverkas för att skapa nödvändigt utrymme, i gemensam diskussion markägare-kommun på plats.
4. Infartsvägen skall göras av "naturnära" material ("kalkstensmakadam eller liknande), och blandas upp med befintlig vegetation.
5. Uppsättning av tydliga (men ändå "återhållsamma") skyltar som upplyser om ett maxantal platser, liksom de följande punkterna.
6. All uppställning längs infartsvägen eller på annan plats på området är otillåten.
7. Max antal dagar som man får stå därinne (antal?).
8. All uppställning på berörd del av väg 136, inkl små parallellvägar, är därmed otillåten.
9. Krav på regelbunden bevakning och städning, att utföras av sökanden (om möjligt).
10. Det ordnas så att överträdelser kan beivras (om möjligt).

För Ölands Naturskyddsförening(s styrelse)

Börje Ekstam

Börje Ekstam
Ordförande

Ölands naturskyddsförening
org.nr 832000-4230
c/o Ekstam, Viktoriagatan 12, 387 33 Borgholm

cc. Borgholms kommun
Länsstyrelsen i Kalmar Län
Naturvårdsverket
Svenska Naturskyddsföreningen